

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1840/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola, Město Albrechtice, Hašlerova 2, příspěvková organizace
Sídlo:	Hašlerova 2/483, 793 95 Město Albrechtice
IČ:	60 802 791
Identifikátor:	600 026 043
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jiřím Kropáčem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti:	Hašlerova 2/483, Město Albrechtice
Termín inspekční činnosti:	4. – 6. říjen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy speciální a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost je zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Monitoring stavu účasti v projektu EU – Peníze školám.

Aktuální stav školy

Sledovaná instituce Základní škola, Město Albrechtice, Hašlerova 2, příspěvková organizace sdružuje základní školu (dále jen školu) s kapacitou 75 žáků a školní družinu s kapacitou 24 žáků. Součástí školy je odloučené pracoviště, jehož dvě třídy jsou umístěny v pronajatých prostorách Základní školy Osoblaha, Třešňová 99. Zřizovatelem posuzované organizace je Moravskoslezský kraj. Škola je zaměřena na vzdělávání žáků se speciálními

vzdělávacími potřebami – žáky s mentálním postižením. Ke dni inspekce navštěvovalo školu 59 žáků. Naplněnost školy je 79 % z celkové kapacity. V průběhu posledních třech let dochází k nárůstu žáků (školní rok 2009/2010 – 48 žáků, 2010/2011 – 54 žáků). Čtyři třídy základní školy praktické se 3. až 9. ročníkem navštěvuje v letošním školním roce 47 žáků. Výuka probíhá podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) „Hašlerka“ vycházejícího z přílohy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV – LMP). Dvanáct žáků se středním a těžkým mentálním postižením, autismem nebo souběžným postižením více vadami se vzdělává ve třech třídách základní školy speciální se 3. až 8. a 10. ročníkem podle ŠVP „Speciální škola“. Ve škole jsou také realizovány kurzy pro dospělé klienty k získání základů vzdělání poskytovaného základní školou speciální a základního vzdělání.

Škola sídlí v blízkosti středu města. V budově jsou čtyři kmenové třídy, učebna PC s žákovskou a učitelskou knihovnou, školní dílna, žákovská kuchyně s jídelnou, hudebna, tělocvična, sborovna a zázemí pro žáky a zaměstnance školy. Součástí areálu školy je zahrada. K venkovním pohybovým aktivitám škola využívá hřiště TJ Města Albrechtice.

Od minulé inspekce se podařilo uskutečnit opravu části budovy, výměnu oken, opravy podlah ve třídách a tělocvičně, instalaci dvou interaktivních tabulí a vybudování odborné učebny hudební výchovy.

V letošním školním roce zajišťuje výuku osm vyučujících, z nichž pět má odpovídající odbornou kvalifikaci požadovanou pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzhledem k přepočteným úvazkům jsou podmínky odborné kvalifikace splněny z 61 %. Individuální péči v hodinách poskytují žákům dvě pedagogické asistentky. Provoz školní družiny zabezpečuje vychovatelka s požadovaným vzděláním.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje zákonné zástupce i širokou veřejnost o výsledcích své práce, vzdělávací nabídce a přijímání žáků k základnímu vzdělávání prostřednictvím webových stránek, místního nebo regionálního tisku a dnů otevřených dveří. Ke vzdělávání přijímá škola všechny děti a žáky splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Prvky diskriminace nebyly zjištěny.

Identifikaci a evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a následně odpovídající způsob jejich vzdělávání zabezpečuje škola ve spolupráci se speciálně pedagogickými centry (SPC) a místně příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP). Obsahy ŠVP jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením a zohledňují práci žáků se souběžným postižením více vadami a poruchami autistického spektra. Vzdělávací programy odpovídají zásadám a cílům stanoveným ve školském zákoně a přizpůsobují se závěrům vyplývajícím z vlastního hodnocení. Disponibilní hodiny v ŠVP „Hašlerka“ posilují na 1. stupni výuku pracovní výchovy (5), výtvarné výchovy (3) a matematiky (1), na 2. stupni jsou stanoveny pro praktické práce (4), výtvarnou výchovu (4), dále český jazyk (3) a matematiku (1). V ŠVP „Speciální škola“ je na 1. stupni navýšena pracovní výchova (5) a matematika (5), na 2. stupni je využití disponibilní časové dotace zaměřeno na matematiku (4), hudební výchovu (3), přírodovědu (2) a pracovní výchovu (2). V učebním plánu pro žáky s těžkým mentálním postižením je celý rozsah disponibilních hodin věnován hudební výchově pro všechny ročníky.

Inspekční hospitace proběhly ve třídách základní školy speciální se žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, poruchami autistického spektra, popřípadě se souběžným postižením více vadami. Struktura vyučovacích hodin odpovídala mentálním schopnostem

žáků. Vyučující vhodně motivovali žáky ke vzdělávání a zapojovali je do promyšleně připravených aktivit. Časté střídání vyučovacích činností, využívání adekvátních učebních pomůcek a systematické zařazování relaxačních chviliek podporovalo účinnost výuky. Dílčí pokroky žáků byly podporovány neustálým kladným hodnocením a účinnou motivací. Cíleně byly rozvíjeny komunikační dovednosti a sociální kompetence. Vyučující respektovali individuální potřeby žáků a dbali rovněž na upevňování základních hygienických a sebeobslužných návyků. Komunikace mezi žáky a učiteli byla otevřená a přátelská. V hodinách panovala velmi příjemná pracovní atmosféra, kterou podporovala také estetická a účelná výzdoba učeben i celková úroveň jejich materiálního vybavení.

Průběžné výsledky vzdělávání žáků sleduje vedení školy v rámci své hospitační a kontrolní činnosti. Úroveň dosažených znalostí ověřují vyučující pomocí vlastních školních testů. Komplexní péči o potřebné žáky na škole zajišťuje výchovná poradkyně, metodička prevence sociálně patologických jevů, vyučující a tři pedagogické asistentky. Při identifikaci hlubších problémů jsou přijímána opatření vedoucí k nápravě nebo je zákonným zástupcům doporučováno opakované odborné vyšetření ve školském poradenském zařízení. Problematikou prevence projevů rizikového chování se zabývá školní metodička prevence. Její činnost je podložena zpracovanou dokumentací. O výchovných problémech jsou prostřednictvím žákovských knížek (deníčků) ihned informováni zákonní zástupci žáků. Závažnější problémy jsou řešeny ve výchovné komisi. Žákům je poskytována zpětná vazba prostřednictvím výchovných opatření. V minulém školním roce bylo uděleno 35 pochval třídního učitele, 2 pochvaly ředitele školy, 1 napomenutí třídního učitele, 15 důtek třídního učitele a 4 důtky ředitele školy. K systematickému provádění prevence přispívají i besedy a přednášky orientované na problematiku rizikového chování. Snaha školy organizovat odpolední zájmové útvary a volnočasové aktivity naráží na nedostatečný zájem žáků, kteří aktuálně navštěvují jeden kroužek (domácí práce).

K dosažení cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech přispívá spolupráce s dalšími organizacemi a účast školy v projektech. V rámci mezinárodní spolupráce se Speciální školou v polském Prudniku probíhá výměna zkušeností pedagogů v oblasti práce s postiženými dětmi a vznikl společný rehabilitační projekt zaměřený na nápravu pohybových dovedností. Realizaci projektů s environmentální tematikou podporují Lesy České republiky. Dlouhodobě dobrá je spolupráce s Policií ČR, která zapojuje žáky do svých preventivně výchovných programů. Místní sbor dobrovolných hasičů připravuje akce zaměřené na výchovu dětí v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva v mimořádných situacích. Všestrannou pomoc poskytuje škole dobrovolná organizace „Občanské sdružení přátel speciální školy“.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací činnost školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Údaje uvedené v dokumentu osvědčujícím vznik školy (její název a sídlo včetně vymezení předmětu činnosti) a v rozhodnutích MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností.

Všechny výše uvedené školní vzdělávací programy jsou zpracovány podle požadavků školského zákona a jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy pro základní vzdělávání RVP ZV – LMP a RVP ZŠS. Navazují na reálné podmínky a možnosti školy v oblasti personálního obsazení, materiálního vybavení a finančních možností.

Průběžně je vyhodnocováno zavádění ŠVP do výuky jednotlivých ročníků, identifikují se jeho silné i slabé stránky. ŠVP zpracovaný pro školní družinu odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona.

V úvodu letošního školního roku (2011/2012) škola pochybila zavedením školního vzdělávacího programu „Speciální škola“ pro žáky základní školy speciální ve 3. – 6. ročníku, kteří mají být na základě ustanovení § 185 odst. 1 školského zákona vzděláváni podle dobíhajícího „Vzdělávacího programu pomocné školy – čj. 24 035/97-22“.

Vzhledem k velmi špatné dopravní obslužnosti osoblažského regionu upravil ředitel školy dojíždějícím žákům V. a VI. třídy v základní škole praktické na odloučeném pracovišti v Osoblaze učební plán na 25 vyučovacích hodin týdně. Takové řešení je však v rozporu s § 26 odst. 3 školského zákona a učebním plánem stanoveným v RVP ZV – LMP.

Ředitel splňuje předpoklady pro výkon funkce. Řídící a kontrolní pravomoci deleguje i na nižší články řízení. Pracovníci mají možnost podílet se na strategickém i dílčím plánování. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovaným vzdělávacím programům projednává na svých zasedáních pedagogická rada. V oblasti státní správy plní ředitel školy povinnosti vyplývající ze zákona. Spolupracuje se školskou radou, které umožňuje přístup k potřebným informacím a dokumentům. Podporuje další vzdělávání pedagogů, které vychází z dlouhodobých cílů školy, je zaměřeno na zvyšování odborné kvalifikace ve výtvarné výchově, pracovních činnostech a v práci s výpočetní a komunikační technikou. Vychází rovněž vstříc individuálním požadavkům vyučujících.

Vnitřní kontrolní mechanismy se řídí plánem kontrolní a hospitační činnosti. Vlastní hodnocení školy obsahuje prokazatelné výsledky její práce v jednotlivých oblastech se stanovením opatření pro příští období. Vedení povinné dokumentace, organizace vzdělávání a počty žáků ve třídách jsou v souladu s ustanoveními platných právních předpisů. V jednom případě týkajícím se třídy pro žáky se středním a těžkým mentálním postižením, autismem nebo souběžným postižením více vadami (IV. třída, 7. a 8. ročník) je omylem v třídním výkazu a třídní knize uveden původní vzdělávací program „Rehabilitační vzdělávací program čj. 15988/2003-24“ místo aktuálního ŠVP „Speciální škola“. Tato skutečnost však nemá žádný vliv na průběh vzdělávání žáků. V dalších zpracovaných dokumentech jsou stanoveny podmínky provozu školy, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech, které pořádá. Prevence školní úrazovosti je účinná. Žáci jsou prokazatelným způsobem seznamováni se školním řádem a bezpečnostními riziky, včetně předcházení úrazům. Zásady bezpečnosti a hygieny jsou zakotveny ve školním řádu a řádech odborných učeben.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) byly sledovány na základě ekonomických ukazatelů za období let 2008 až 2010. Škola v hodnoceném období hospodařila s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové projekty, s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele a s ostatními zdroji. Dotace ze státního rozpočtu činily v průměru 88 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy a byly využity v souladu s účelem, na který byly přiděleny, to je především na platy a související zákonné odvody, učební pomůcky, učebnice, učební texty, základní školní potřeby a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Škola využila možnosti rozvojových programů vyhlašovaných MŠMT a získala účelové dotace na projekty (kompenzační pomůcky, zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků a na posílení úrovně odměňování

nepedagogických pracovníků). Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

Škola se zapojila do programu EU peníze školám a od roku 2010 využívá prostředky ke zkvalitnění výuky. Projekt „Inovace přírodovědných předmětů ŠVP Hašlerka“ přispívá ke zkvalitnění výuky zaměřené na rozvoj přírodních věd, ICT a čtenářské a informační gramotnosti.

Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v nezbytně nutné míře a jejich podíl byl průměrně 9 % z celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Budova je ve vlastnictví zřizovatele a škole je předána do správy. V roce 2008 škola obdržela od zřizovatele účelové dotace na vybavení a nájem nového odloučeného pracoviště.

Věcné a finanční sponzorské dary získané v roce 2008 byly využity ve výchovně vzdělávacím procesu pro žáky a v rámci běžné údržby budovy. Škola vhodně využívala možnosti doplňkové činnosti (pronájem tělocvičny) a z jejího výnosu hradila potřeby hlavní činnosti.

Z vlastních investičních zdrojů škola v roce 2009 zakoupila interaktivní tabuli.

Škola určovala priority k zabezpečení realizace ŠVP podle svých rozpočtových možností a v souladu se záměry rozvoje.

Závěry

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola dodržuje zásady a cíle školského zákona, respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání.

Škola průběžně sleduje míru dosažení požadovaných výstupů v klíčových předmětech podle realizovaných školních vzdělávacích programů a v souladu s vlastním hodnocením přijímá příslušná opatření.

Vzdělávací a další aktivity školy podporují rozvoj žákovy osobnosti se zřetelem na individuální zvláštnosti. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj klíčových kompetencí žáků s důrazem na základní pracovní, hygienické a komunikativní návyky. Dlouhodobé cílevědomé působení na žáky vede k předpokladu jejich budoucího úspěšného zařazení do společnosti.

Škola vytváří podmínky pro zdravý vývoj žáků, zajišťuje bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně šikany a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů.

Pro činnost školy, která musí být v souladu s právními předpisy, je třeba aby:

a) byla provedena změna vzdělávacího programu pro žáky 3. – 6. ročníku v I. třídě základní školy speciální, ze ŠVP „Speciální škola“ na dobíhající „Vzdělávací program pomocné školy – čj. 24 035/97-22“ v souladu s ustanovením § 185 odst. 1 školského zákona

b) byl podle § 26 odst. 3 školského zákona a RVP ZV – LMP dodržen učební plán určující minimální časovou dotaci pro všechny ročníky v V. a VI. třídě na odloučeném pracovišti v Osoblaze

c) byl opraven chybný zápis vzdělávacího programu v dokumentaci IV. třídy v souladu s § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona (třídní kniha) a v navazujících dokumentech (třídní výkaz).

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje ve lhůtě do 14. listopadu 2011 zaslání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Husova 17, 746 01 Opava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Husova 17, 746 01 Opava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Opavě dne 18. 10. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Vondra v. r.

Mgr. Ivan Tuček, školní inspektor

Tuček v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ledabylová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Městě Albrechticích dne 20. 10. 2011

(razítko)

Mgr. Jiří Kropáč, ředitel školy

Kropáč v. r.

Připomínky ředitele školy

7. 11. 2011

Připomínky nebyly podány.